

**LIETUVOS PROBACIJOS TARNYBOS
2024 - 2026 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS VEIKSMŲ PLANAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos probacijos tarnybos 2024 - 2026 metų korupcijos prevencijos veiksmų plano (toliau – Planas) tikslas - užtikrinti korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių įgyvendinimo tęstinumą, Lietuvos probacijos tarnybos (toliau – Probacijos tarnyba) antikorupcinę stebėseną ir efektyvų korupcinio pobūdžio rizikų valdymą.

2. Planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. XIV-1178 „Dėl 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais patvirtinimo“, kitais aktualiais įstatymais ir poįstatyminiais teisės aktais ir Probacijos tarnybos veiklos planavimo dokumentais.

3. Planas įgyvendinamas vadovaujantis proporcingos korupcijos prevencijos veiklos principu – korupcijos prevencijos veikla vykdoma atsižvelgiant į Probacijos tarnybos vidaus struktūrą, iš pagrindinių korupcijos prevencijos ir korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių katalogo pasirinktos tos priemonės, kurios efektyviausiai padėtų kurti korupcijai atsparią aplinką, siekiant kuo mažesnės administracinės naštos.

4. Plane vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose korupcijos prevenciją.

**II SKYRIUS
APLINKOS ANALIZĖ**

5. 2022 m. sausio 1 d. Probacijos tarnyboje įsteigtas padalinys, atsakingas už korupcijos prevenciją ir korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Probacijos tarnyboje. Probacijos tarnybos direktoriaus iniciatyva, 2022 m. balandžio mėnesį buvo prisijungta prie Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos inicijuoto projekto „Skaidrumo akademija“, kurio tikslas – sudaryti galimybę valstybės ir savivaldybių įstaigoms, įmonėms keistis gerąja patirtimi kuriant korupcijai atsparią aplinką, suteikti metodinę pagalbą įstaigoms diegiant atitinkamas priemones mažinančias korupcijos rizikas. Projekto pradžioje buvo pamatuotas Probacijos tarnybos atsparumas korupcijai ir nustatyta, kad bendras organizacijos atsparumo korupcijai balas pagal „Skaidrumo akademijos“ metodiką siekė 47%.

6. Įgyvendinant 2023 metų korupcijos prevencijos veiksmų planą bei bendradarbiaujant su „Skaidrumo akademijos“ mentoriumi, Probacijos tarnyba pasiekė puikių rezultatų - bendras organizacijos atsparumo korupcijai balas pagal „Skaidrumo akademijos“ metodiką pakilo nuo 47% iki

96%, 2023 m. birželį Lietuvos probacijos tarnybos atstovams buvo įteiktas „Skaidrumo akademijos“ baigimą liudijantis sertifikatas, o progresą kuriant korupcijai atsparią aplinką įvertino ir Lietuvos Respublikos Prezidentas, įteikdamas Lietuvos probacijos tarnybai padėką.

7. 2023 m. IV ketvirtį Probacijos tarnyboje buvo atliktas pakartotinis tolerancijos korupcijai indekso nustatymo tyrimas (pirmasis tyrimas atliktas 2022 m. Lietuvos probacijos tarnybai tapus savarankiška institucija). Įvertinus respondentų pateiktus rezultatus, darytina išvada, kad respondentų tolerancija korupcijai yra žema.

8. 2023 m., didžiąją dalį laiko ir pastangų siekėme investuoti ne į atitinkamų korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą, o į darbuotojus. Siekdami ugdyti darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą, pastaraisiais metais Probacijos tarnybos darbuotojai dalyvavo mokymuose, kuriuos organizavo Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba temomis: „Korupcijos samprata ir pasireiškimas Lietuvoje. Korupciniai nusikaltimai ir atsakomybė“, „Korupcijos samprata ir pasireiškimas Lietuvoje. Viešieji pirkimai“, suorganizuotas renginys naujai priimtiems į Probacijos tarnybą darbuotojams, kurio metu Veiklos stebėsenos ir kontrolės skyrius pravedė paskaitą apie tarnyboje galiojančią Antikorupcinio elgesio kodeksą, tarnybinės etikos kodeksą, taip pat buvo pristatytas Specialiųjų tyrimų tarnybos rekomenduojamas stalo žaidimas „Antikoruptika“, skatinantis diskusijas apie korupcijos apraiškas. Tarptautinei antikorupcijos dienai paminėti, buvo organizuotas kūrybinis konkursas – iniciatyva, struktūrinių padalinių viršininkams organizuotas dalyvavimas „Skaidrumo akademijos“ nuotoliniame renginyje „Dovanų politika. Imti ar neimti“.

9. Pastebėta, kad kuriant tvarią ir veiksmingą korupcijai atsparią aplinką, vidinė komunikacija korupcijos prevencijos klausimais vaidina labai svarbų vaidmenį. Tokios temos kaip skaidrumo svarba, korupcijos žala, vertybės, kuriomis vadovaujasi organizacija turi labai stiprų prevencinį poveikį. Todėl, siekiant ją plėtoti, šiame plane vienas iš pagrindinių uždavinių yra plėtoti išorinę ir vidinę komunikaciją korupcijai atsparios aplinkos kūrimo klausimais.

10. Nors per 2023 m. plano įgyvendinimo laikotarpį informacijos apie korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, kuriuos galimai padarė Probacijos tarnybos darbuotojai, gauta nebuvo, tačiau Probacijos tarnybos antikorupcinė stebėseną ir rizikų valdymas išlieka svarbia sritimi, siekiant užtikrinti skaidrų Probacijos tarnybos išteklių panaudojimą.

11. Kaip ir 2023 m., vidiniai informacijos apie pažeidimus teikimo kanalai išlieka prioritetine antikorupcinės vadybos sistemos dalimi. Matuojant vidinių informacijos apie pažeidimus teikimo kanalų efektyvumą, turi būti koncentruojamasi ne į kiekybinį, o į kokybinį rodiklį, t.y. šiuo atveju sėkmė turėtų būti matuojama ne pranešimų skaičiumi, o papildomais rodikliais, kuriais remiantis gali būti pamatuotas pokytis organizacijoje, t.y. Pasitikėjimo linija turėtų tapti įrankiu, skatinančiu lojalumą įstaigai, kurios pagalba gali būti išmatuojamas pasitikėjimas pačia įstaiga bei jos integralumas. Šiam tikslui įgyvendinti pasirinkta priemonė – skatinti ir motyvuoti darbuotojus, padėjusius nustatyti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus. Struktūrinių padalinių viršininkams palikta diskrecijos teisė teikti siūlymus dėl aktyviausių ir nepakančiausių korupcijai darbuotojų skatinimo.

12. Lauktinas rezultatas įgyvendinus Planą – efektyviai valdyti korupcinio pobūdžio rizikas Probacijos tarnyboje, nuolat palaikyti aukštą darbuotojų antikorupcinio sąmoningumo lygį ir nepakantumą korupcinio pobūdžio apraiškoms, užtikrinti sklandžią ir efektyvią komunikaciją korupcijos prevencijos klausimais.

III SKYRIUS

PLANO ĮGYVENDINIMO TIKSLAI, UŽDAVINIAI IR VERTINIMO KRITERIJAI

13. Plane numatytam tikslui – užtikrinti korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių įgyvendinimo tęstinumą, Probacijos tarnybos antikorupcinę stebėseną ir efektyvų korupcinio pobūdžio rizikų valdymą, nustatyti šie pagrindiniai uždaviniai:

13.1. skatinti ir ugdyti darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą;

13.2. užtikrinti Lietuvos probacijos tarnybos antikorupcinę stebėseną ir rizikų valdymą;

13.3. plėtoti išorinę ir vidinę komunikaciją korupcijai atsparios aplinkos kūrimo klausimais.

14. Priemonės nustatytiems uždaviniams įgyvendinti, atsakingi vykdytojai bei rezultatų kriterijai nustatyti Plano 1 priede.

IV SKYRIUS

PLANO ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA, KONTROLĖ, VERTINIMAS, ATSKAITOMYBĖ, KEITIMAS, PAPILDYMAS IR ATNAUJINIMAS

15. Planą įgyvendina Plano įgyvendinimo priemonių plane numatyti vykdytojai. Nustačius priežastis, dėl kurių Plane numatytos priemonės gali būti neįvykdytos iš esmės arba neįvykdytos laiku, Plano priemonių vykdytojai Probacijos tarnybos direktoriui teikia siūlymus dėl Plane numatytų priemonių keitimo, tikslinimo ar papildymo.

16. Plane numatyti uždaviniai ir priemonės gali būti peržiūrimi atsižvelgiant į kitų kompetentingų institucijų rekomendacijas, taip pat nustačius galimas korupcinio pobūdžio rizikas Probacijos tarnyboje ar esant kitoms aplinkybėms.

17. Už Plano ir jame numatytų priemonių keitimą, papildymą, atnaujinimą bei Plano įvykdymo kontrolę atsakingas Veiklos stebėsenos ir kontrolės skyrius.

18. Veiklos stebėsenos ir kontrolės skyriaus prašymu, Probacijos tarnybos darbuotojai privalo pateikti Plano įgyvendinimo rezultatų stebėsenai būtiną informaciją.

19. Plano tikslų pasiekimas vertinamas pagal Plano priede nurodytų uždaviniams įgyvendinti skirtų priemonių laukiamo rezultato vertinimo kriterijus.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Pasibaigus laikotarpiui, kuriam buvo parengtas Planas, Probacijos tarnybos Veiklos stebėsenos ir kontrolės skyrius, iki einamųjų metų sausio 31 d. rengia ir teikia Probacijos tarnybos direktoriui tvirtinti naujo laikotarpio Plano ir jo įgyvendinimo priemonių plano projektą.

21. Planas bei visa informacija, susijusi su Plane numatytų priemonių įgyvendinimo eiga ir vertinimu, viešai skelbiama Probacijos tarnybos internetiniame tinklapyje.